

eul_wid: pfk-ab

Λουκιανὸς ὁ Σαμοσατεύς · Lucian of Samosata

On the Parasite, that Parasite is an Art

Περὶ τοῦ Παρασίτου ὅτι Τέχνη ἢ Παρασιτική

Period: *Ῥωμαϊκή* [Roman](#)

Dialect: *Ἀττικίζουσα* [Atticizing](#)

Domain: *Ῥητορική* [Oratory](#)

Format: *Λόγος* [Oration](#)

- Par t ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ ΟΤΙ ΤΕΧΝΗ Η ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΗ ΤΥΧΙΑΔΗΣ Τί ποτε ἄρα, ὦ Σίμων, οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι καὶ ἐλεύθεροι καὶ δοῦλοι τέχνην ἑκαστός τινα ἐπίστανται δι' ἧς αὐτοῖς τέ εἰσιν καὶ ἄλλω χρήσιμοι, σὺ δέ, ὡς ἔοικεν, ἔργον οὐδὲν ἔχεις δι' οὗ ἂν τι ἢ αὐτὸς ἀπόναιο ἢ ἄλλω μεταδοίης; ΣΙΜΩΝ Πῶς τοῦτο ἐρωτᾷς, ὦ Τυχιάδῃ; οὐδέπω οἶδα. ^[5]
- Par 1 πειρῶ δὴ σαφέστερον ἐρωτᾶν. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ἔστιν ἥντινα τυγχάνεις ἐπιστάμενος τέχνην, οἷον μουσικήν; ΣΙΜΩΝ Μὰ Δία. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Τί δέ, ἱατρικήν; ΣΙΜΩΝ Οὐδὲ ταύτην. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ἀλλὰ γεωμετρίαν; ΣΙΜΩΝ Οὐδαμῶς. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Τί δέ, ῥητορικήν; φιλοσοφίας μὲν γὰρ τοσοῦτον ἀπέχεις ὅσον καὶ ἡ κακία. ΣΙΜΩΝ Ἐγὼ μὲν, εἰ οἷόν τε εἶναι, καὶ πλεῖον. ὥστε μὴ δόκει τοῦτο καθάπερ ἀγνοοῦντι ὀνειδίσαι· φημί γὰρ κακὸς εἶναι καὶ χείρων ἢ σὺ δοκεῖς. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ναί. ἀλλὰ ταύτας μὲν ἴσως τὰς τέχνας οὐκ ἐξέμαθες διὰ μέγεθος αὐτῶν καὶ δυσκολίαν, τῶν δὲ δημοτικῶν τινα, τεκτονικήν ἢ σκυτοτομικήν; καὶ γὰρ οὐδὲ τᾶλλα οὕτως ἔχει σοι, ὡς μὴ καὶ τοιαύτης ἂν δεηθῆναι τέχνης. ΣΙΜΩΝ Ὅρθῶς λέγεις, ὦ Τυχιάδῃ· ἀλλ' οὐδὲ γὰρ τούτων οὐδεμιᾶς ἐπιστήμων εἰμί. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Τίνος οὖν ἐτέρας; ΣΙΜΩΝ Τίνος; ὡς ἐγὼ οἶμαι, γενναίας· ἦν εἰ μάθοις, καὶ σὲ ἐπαινέσειν οἴομαι. ἔργῳ μὲν οὖν κατορθοῦν φημι ἤδη, εἰ δέ σοι καὶ λόγῳ, οὐκ ἔχω εἰπεῖν. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Τίνα ταύτην; ΣΙΜΩΝ Οὐπω μοι δοκῶ τοὺς περὶ ταύτην ἐκμεμεληθέναι λόγους, ὥστε ὅτι τέχνην μὲν τινα ἐπίσταμαι, ὑπάρχει ἤδη σοι γινώσκειν καὶ μὴ διὰ τοῦτο χαλεπῶς μοι ἔχειν· ἥντινα δέ, αὐθις ἀκούσῃ. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ἀλλ' οὐκ ἀνέξομαι. ΣΙΜΩΝ Τό γε τῆς τέχνης παράδοξον ἴσως φανεῖταί σοι ἀκούσαντι. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Καὶ μὴν διὰ τοῦτο σπουδάζω μαθεῖν. ΣΙΜΩΝ Εἰσαυθις, ὦ Τυχιάδῃ. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Μηδαμῶς, ἀλλ' ἤδη λέγε, εἰ μὴ περ ἄρα αἰσχύνῃ. ΣΙΜΩΝ Ἡ παρασιτική. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Κᾶτα εἰ μὴ μαίνοιτό τις, ὦ Σίμων, τέχνην ταύτην φαίῃ ἂν; ΣΙΜΩΝ Ἐγωγε· εἰ δέ σοι μαίνεσθαι δοκῶ, τοῦ μηδεμίαν ἄλλην ἐπίστασθαι τέχνην αἰτίαν εἶναί μοι τὴν μανίαν δόκει καὶ με τῶν ἐγκλημάτων ἤδη ἀφρίει. ^[5]
- Par 2 φασὶ γὰρ τὴν δαίμονα ταύτην τὰ μὲν ἄλλα χαλεπὴν εἶναι τοῖς ἔχουσι, παραιτεῖσθαι δὲ τῶν ἀμαρτημάτων αὐτοὺς ὥσπερ διδάσκαλον ἢ παιδαγωγὸν τούτων ἀναδεχομένην εἰς αὐτὴν τὰς αἰτίας. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Οὐκοῦν, ὦ Σίμων, ἡ παρασιτικὴ τέχνη ἐστὶ; ΣΙΜΩΝ Τέχνη γάρ, καὶ γὰρ ταύτης δημιουργός. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Καὶ σὺ ἄρα παράσιτος; ΣΙΜΩΝ Πάνυ ὠνείδισας, ὦ Τυχιάδῃ. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ἀλλ' οὐκ ἐρυθριάς παράσιτον σαυτὸν καλῶν; ΣΙΜΩΝ Οὐδαμῶς· αἰσχυνοίμην γὰρ ἂν, εἰ μὴ λέγοιμι. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Καὶ νῆ Δία ὁπόταν σε βουλῶμεθα γνωρίζειν τῶν οὐκ ἐπισταμένων τῳ, ὅτε χρήζοι μαθεῖν, ὁ παράσιτος δηλὸν ὅτι φήσομεν εὖ λέγοντες; ΣΙΜΩΝ Πολὺ μᾶλλον τοῦτο

λέγοντες ἐμὲ ἢ Φειδίαν ἀγαλματοποιόν· χαίρω γὰρ τῇ τέχνῃ οὐδὲν τι ἤττον ἢ Φειδίας ἔχαιρε τῷ Δίι. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Καὶ μὴν ἐκεῖνό μοι σκοποῦντι προοῖσται γέλως πάμπολος. ΣΙΜΩΝ Τὸ ποῖον; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Εἴ γε καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς ἄνωθεν ὥσπερ ἔθος ἐπιγράφοιμεν, Σίμωνι παρασίτῳ. ΣΙΜΩΝ Καὶ μὴν ἂν ἐμοὶ μᾶλλον χαρίζοιο ἢ Δίῳ ἐπιγράφων φιλοσόφῳ. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ἀλλὰ σὺ μὲν ὅπως χαίρεις καλούμενος, οὐδὲν ἢ μικρόν μοι μέλει σκοπεῖν δὲ δεῖ καὶ τὴν ἄλλην ἀτοπίαν.
[28]

Par 3 ΣΙΜΩΝ Τίνα μήν; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Εἰ καὶ ταύτην ταῖς ἄλλαις τέχναις ἐγκαταλέξομεν, ὥστε ἐπειδὰν πυνθάνηταί τις, ὅποια τις αὕτη τέχνη ἐστί, λέγειν, οἷον γραμματικὴ ἢ ἱατρικὴ, παρασιτικὴ. ΣΙΜΩΝ Ἐγὼ μὲν, ὦ Τυχιάδῃ, πολὺ μᾶλλον ταύτην ἢ τινα ἑτέραν τέχνην φαίην ἂν. εἰ δέ σοι φίλον ἀκούειν, καὶ ὅπως οἶμαι λέγοιμι ἂν, καίπερ οὐ παντάπασιν ὦν, ὡς ἔφθην εἰπών, ἐπὶ τοῦτο παρεσκευασμένος. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Οὐθέν, εἰ καὶ σμικρὰ λέγοις, ἀληθὴ δέ, διοίσει. ΣΙΜΩΝ Ἴθι δὴ πρῶτον, εἴ σοι δοκεῖ, περὶ τῆς τέχνης, ἣτις ποτὲ οὔσα τυγχάνει τῷ γένει, σκοπῶμεν· οὕτως γὰρ ἐπακολουθήσαιμεν ἂν καὶ ταῖς κατ' εἶδος τέχναις, εἴπερ ἄρα ὀρθῶς μετέχοιεν αὐτῆς. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Τί ποτ' οὖν ἐστὶν ἡ τέχνη; πάντως ἐπίστασαι. ΣΙΜΩΝ Πάνυ μὲν οὖν. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Μὴ τοίνυν ὀκνεῖ λέγειν αὐτήν, εἴπερ οἶσθα. ΣΙΜΩΝ Τέχνη ἐστίν, ὡς ἐγὼ διαμνημονεύω σοφοῦ τινος ἀκούσας, σύστημα ἐκ καταλήψεων συγγεγυμνασμένων πρὸς τι τέλος εὐχρηστον τῷ βίῳ.
[21]

Par 4 ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ὅρθῶς ἐκεῖνός γε εἰπὼν σύ τε ἀπομνημονεύσας. ΣΙΜΩΝ Εἰ δὲ μετέχοι τούτων ἀπάντων ἡ παρασιτικὴ, τί ἂν ἄλλο ἢ καὶ αὕτη τέχνη εἴη; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Τέχνη γάρ, εἴπερ οὕτως ἔχοι. ΣΙΜΩΝ Φέρε δὴ καθ' ἕκαστον τοῖς τῆς τέχνης εἵδεσιν ἐφαρμόζοντες τὴν παρασιτικὴν, εἰ συνάδει σκοπῶμεν ἢ ὁ περὶ αὐτῆς λόγος, καθάπερ αἱ πονηραὶ χύτραι διακρουόμεναι, σαθρὸν ἀποφθέγγεται. δεῖ τοίνυν πᾶσαν τέχνην σύστημα ἐκ καταλήψεων ... πρῶτον μὲν τὸ δοκιμάζειν καὶ διακρίνειν ὅστις ἂν ἐπιτήδειος γένοιτο τρέφειν αὐτόν, καὶ ὅτῳ παρασιτεῖν ἀρξάμενος οὐκ ἂν μεταγνοίῃ. ἢ τὸν μὲν ἀργυρογνώμονα τέχνην τινὰ φήσομεν ἔχειν, εἴπερ ἐπίσταται διαγιγνώσκειν τὰ τε κίβδηλα τῶν νομισμάτων καὶ τὰ μή, τοῦτον δὲ ἄνευ τέχνης διακρίνειν τοὺς τε κιβδήλους τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς ἀγαθοὺς, καὶ ταῦτα οὐχ ὥσπερ τῶν νομισμάτων καὶ τῶν ἀνθρώπων φανερῶν εὐθὺς ὄντων; αὐτὰ μέντοι ταῦτα καὶ ὁ σοφὸς Εὐριπίδης καταμέμφεται λέγων· ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρὴ τὸν κακὸν διειδέναι, οὐδεὶς χαρακτήρ ἐμπέφυκε σώματι. ᾧ δὴ καὶ μείζων ἢ τοῦ παρασίτου τέχνη, ἢ γε καὶ τὰ οὕτως ἄδηλα καὶ ἀφανῆ μᾶλλον τῆς μαντικῆς γνωρίζει τε καὶ οἶδεν. Τὸ δέ γε ἐπίστασθαι λόγους λέγειν ἐπιτηδεῖους καὶ πράγματα πράττειν δι' ὧν οἰκειώσεται καὶ εὐνούστατον ἑαυτὸν τῷ τρέφοντι ἀποδείξει, ἄρ' οὐ συνέσεως καὶ καταλήψεως ἐρρωμένης εἶναί σοι δοκεῖ; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Καὶ μάλα. [5]

Par 5 ΣΙΜΩΝ Τὸ δέ γε ἐν ταῖς ἐστιάσεσιν αὐταῖς ὅπως παντὸς ἀπέλθοι πλέον ἔχων καὶ παρευδοκιμῶν τοὺς μὴ τὴν αὐτὴν αὐτῷ κεκτημένους τέχνην, ἄνευ τινὸς λόγου καὶ σοφίας πράττεσθαι οἶει; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Οὐδαμῶς. ΣΙΜΩΝ Τί δέ, τὸ ἐπίστασθαι τὰς ἀρετὰς καὶ κακίας τῶν σιτίων καὶ τῶν ὄψων πολυπραγμοσύνην ἀτέχνου τινὸς εἶναί σοι δοκεῖ, καὶ ταῦτα τοῦ γενναιοτάτου Πλάτωνος οὕτως λέγοντος, “Τοῦ μέλλοντος ἐστιάσεσθαι μὴ μαγειρικοῦ ὄντος, σκευαζομένης θοίνης ἀκυροτέρα ἢ κρίσις”; Ὅτι γε μὴν οὐκ ἐκ καταλήψεως μόνον, ἀλλὰ συγγεγυμνασμένης ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, μάθοις ἂν ἐνθὲνδε ῥαδίως· αἱ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων τεχνῶν καταλήψεις καὶ ἡμέρας καὶ νύκτας καὶ μῆνας καὶ ἐνιαυτοὺς πολλάκις ἀσυγγύμναστοι μένουσιν, καὶ ὅμως οὐκ ἀπόλλυνται παρὰ τοῖς κεκτημένοις αἱ τέχναι, ἢ δὲ τοῦ παρασίτου κατάληψις εἰ μὴ καθ' ἡμέραν εἴη ἐν γυμνασίᾳ, ἀπόλλυσιν οὐ μόνον, οἶμαι, τὴν τέχνην, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν τεχνίτην. [5]

Par 7 Τό γε μὴν “πρὸς τι τέλος εὐχρηστον τῷ βίῳ” μὴ καὶ μανίας ἢ ζητεῖν. ἐγὼ γὰρ τοῦ φαγεῖν καὶ τοῦ πιεῖν οὐδὲν εὐχρηστότερον εὐρίσκω ἐν τῷ βίῳ, ὧν οὐδὲ ζῆν γε ἄνευ ἔστιν. ΤΥΧΙΑΔΗΣ

Πάνυ μὲν οὖν. ΣΙΜΩΝ Καὶ μὴν οὐδὲ τοιοῦτόν τί ἐστὶν ἢ παρασιτικὴ ὅποιον τὸ κάλλος καὶ ἡ ἰσχὺς, ὥστε τέχνην μὲν μὴ δοκεῖν αὐτήν, δύναμιν δὲ τινα τοιαύτην. ^[5]

Par 8 ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ἀληθὴ λέγεις. ΣΙΜΩΝ Ἀλλὰ μέντοι οὐδὲ ἀτεχνία ἐστὶν· ἢ γὰρ ἀτεχνία οὐδέποτε οὐδὲν κατορθοῖ τῷ κεκτημένῳ. φέρε γάρ, εἰ ἐπιτρέψειας σὺ σεαυτῷ ναῦν ἐν θαλάττῃ καὶ χειμῶνι μὴ ἐπιστάμενος κυβερνᾶν, σωθείης ἄν; <ΤΥΧΙΑΔΗΣ> <Οὐδαμῶς.> <ΣΙΜΩΝ> <Τί δ', εἰ ἵππους ἐπιτραφείη τις μὴ ἐπιστάμενος ἡνιοχεῖν;> ΤΥΧΙΑΔΗΣ Οὐδ' οὗτος. ΣΙΜΩΝ Τί δὴ ποτε, ἢ τῷ μὴ ἔχειν τέχνην, δι' ἧς δυνήσεται σώζειν ἑαυτόν; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Καὶ μάλα. ΣΙΜΩΝ Οὐκοῦν καὶ παράσιτος ὑπὸ τῆς παρασιτικῆς, εἴπερ ἦν ἀτεχνία, οὐκ ἂν ἐσώζετο; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ναί. ΣΙΜΩΝ Οὐκοῦν τέχνη σώζεται, ἀτεχνία δὲ οὐ; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Πάνυ μὲν οὖν. ΣΙΜΩΝ Τέχνη ἄρα ἐστὶν ἢ παρασιτικὴ. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Τέχνη, ὡς ἔοικεν. ΣΙΜΩΝ Καὶ μὴν κυβερνήτας μὲν ἀγαθοὺς ναυαγία περιπεσόντας καὶ ἡνιόχους τεχνίτας ἐκπεσόντας τῶν δίφρων οἶδα ἐγὼ πολλάκις, καὶ τοὺς μὲν συντριβέντας, τοὺς δὲ καὶ πάμπαν διαφθαρέντας, παρασίτου δὲ ναυάγιον οὐδὲ εἷς ἔχει τοιοῦτον εἰπεῖν. Οὐκοῦν εἰ μήτε ἀτεχνία ἐστὶν ἢ παρασιτικὴ μήτε δύναμις, σύστημα δὲ τι ἐκ καταλήψεων γεγυμνασμένων, τέχνη δὴλον ὅτι διωμολόγηται ἡμῖν σήμερον. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ὅσον ἐκ τούτου εἰκάζω· ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπως καὶ ὅρον ἡμῖν τινα γενναῖον ἀποδῶς τῆς παρασιτικῆς. ^[33]

Par 9 ΣΙΜΩΝ Ὅρθῶς σύ γε λέγων. δοκεῖ γὰρ δὴ μοι οὕτως ἂν μάλιστα ὠρίσθαι· παρασιτικὴ ἐστὶν τέχνη ποτέων καὶ βρωτέων καὶ τῶν διὰ ταῦτα λεκτέων καὶ πρακτέων, τέλος δὲ αὐτῆς τὸ ἡδύ. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ὑπέρευγέ μοι δοκεῖς ὀρίσασθαι τὴν σεαυτοῦ τέχνην· ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπει, μὴ πρὸς ἐνίους τῶν φιλοσόφων μάχη σοι περὶ τοῦ τέλους ᾗ. ΣΙΜΩΝ Καὶ μὴν ἀπόχρη γε εἴπερ ἔσται τὸ αὐτὸ τέλος εὐδαιμονίας καὶ παρασιτικῆς. ^[10]

Par 10 φανεῖται δὲ οὕτως· ὁ γὰρ σοφὸς Ὅμηρος τὸν τοῦ παρασίτου βίον θαυμάζων ὡς ἄρα μακάριος καὶ ζηλωτὸς εἶη μόνος, οὕτω φησὶν· οὐ γὰρ ἔγωγέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι, ἢ ὅτ' ἂν εὐφροσύνη μὲν ἔχη κατά δῆμον ἅπαντα, δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ ἡμεῖοι ἐξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι σίτου καὶ κρειῶν, μέθου δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσω οἶνοχόος φορέησι καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσι. καὶ ὡς οὐχ ἱκανῶς ταῦτα θαυμάζων μᾶλλον τὴν αὐτοῦ γνώμην ποιεῖ φανερωτέραν εὖ λέγων· τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται εἶναι, οὐχ ἕτερόν τι, ἐξ ὧν φησιν, ἢ τὸ παρασιτεῖν εὐδαιμον νομίζων. καὶ μὴν οὐδὲ τῷ τυχόντι ἀνδρὶ περιτέθεικε τούτους τοὺς λόγους, ἀλλὰ τῷ σοφωτάτῳ τῶν ὄλων. καίτοι γε εἴπερ ἐβούλετο Ὀδυσσεὺς τὸ κατὰ τοὺς Στωϊκοὺς ἐπαινεῖν τέλος, ἐδύνατο ταυτὶ λέγειν ὅτε τὸν Φιλοκτήτην ἀνήγαγεν ἐκ τῆς Λήμνου, ὅτε τὸ Ἴλιον ἐξεπόρθησεν, ὅτε τοὺς Ἑλλήνας φεύγοντας κατέσχευεν, ὅτε εἰς Τροίαν εἰσῆλθεν ἑαυτόν μαστιγώσας καὶ κακὰ καὶ Στωϊκὰ ῥάκη ἐνδύς· ἀλλὰ τότε οὐκ εἶπε τοῦτο τέλος χαριέστερον. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ τῶν Ἐπικουρείων βίῳ γενόμενος αὐθις παρὰ τῇ Καλυψοῖ, ὅτε αὐτῷ ὑπῆρχεν ἐν ἀργίᾳ τε βιοτεύειν καὶ τρυφᾶν καὶ βινεῖν τὴν Ἀτλαντος θυγατέρα καὶ κινεῖν πάσας τὰς λείας κινήσεις, οὐδὲ τότε εἶπε τοῦτο τὸ τέλος χαριέστερον, ἀλλὰ τὸν τῶν παρασίτων βίον. ἐκαλοῦντο δὲ δαιτυμόνες οἱ παράσιτοι τότε. πῶς οὖν λέγει; πάλιν γὰρ ἄξιον ἀναμνησθῆναι τῶν ἐπῶν· οὐδὲν γὰρ οἷον ἀκούειν αὐτῶν πολλάκις λεγομένων· “δαιτυμόνες καθήμενοι ἐξείης” καὶ παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι σίτου καὶ κρειῶν. Ὁ γε μὴν Ἐπίκουρος σφόδρα ἀναισχύντως ὑφελόμενος τὸ τῆς παρασιτικῆς τέλος τῆς καθ' αὐτὸν εὐδαιμονίας τέλος αὐτὸ ποιεῖ. ^[35]

Par 11 καὶ ὅτι κλοπὴ τὸ πρᾶγμα ἐστὶν καὶ οὐδὲν Ἐπικούρῳ μέλει τὸ ἡδύ, ἀλλὰ τῷ παρασίτῳ, οὕτω μάθοις ἄν. ἔγωγε ἡγοῦμαι τὸ ἡδὺ πρῶτον μὲν τὸ τῆς σαρκὸς ἀόχλητον, ἔπειτα τὸ μὴ θορύβου καὶ ταραχῆς τὴν ψυχὴν ἐμπεπλησθαι. τούτων τοίνυν ὁ μὲν παράσιτος ἐκατέρων τυγχάνει, ὁ δὲ Ἐπίκουρος οὐδὲ θατέρου· ὁ γὰρ ζητῶν περὶ σχήματος γῆς καὶ κόσμων ἀπειρίας καὶ μεγέθους ἡλίου καὶ ἀποστημάτων καὶ πρώτων στοιχείων καὶ περὶ θεῶν, εἴτε εἰσὶν εἴτε οὐκ εἰσὶ, καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ τέλους ἀεὶ πολεμῶν καὶ διαφερόμενος πρὸς τινὰς οὐ μόνον ἐν ἀνθρωπίναις, ἀλλὰ

καὶ ἐν κοσμικαῖς ἐστὶν ὀχλήσεσιν. ὁ δὲ παράσιτος πάντα καλῶς ἔχειν οἰόμενος καὶ πεπιστευκῶς μὴ ἄλλως ταῦτα ἔχειν ἄμεινον ἢ ἔχει, μετὰ πολλῆς ἀδείας καὶ γαλήνης, οὐδενὸς αὐτῷ τοιοῦτου παρενοχλοῦντος, ἐσθίει καὶ κοιμᾶται ὑπτιος ἀφεικῶς τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας ὥσπερ Ὀδυσσεὺς τῆς Σχερίας ἀποπλέων οἴκαδε. Καὶ μὴν οὐχὶ κατὰ ταῦτα μόνον οὐδὲν προσήκει τὸ ἡδὺ τῷ Ἐπικούρῳ, ἀλλὰ καὶ κατ' ἐκεῖνα· ὁ γὰρ Ἐπίκουρος οὗτος, ὅστις ποτέ ἐστὶν ὁ σοφός, ἤτοι φαγεῖν ἔχει ἢ οὐ· εἰ μὲν οὐκ ἔχει, οὐχ ὅπως ἡδέως ζήσεται, ἀλλ' οὐδὲ ζήσεται· εἰ δὲ ἔχει, εἴτε παρ' ἑαυτοῦ εἴτε παρ' ἄλλου· εἰ μὲν οὖν παρ' ἄλλου τὸ φαγεῖν ἔχοι, παράσιτός ἐστι καὶ οὐχ ὅς λέγει· εἰ δὲ παρ' ἑαυτοῦ, οὐχ ἡδέως ζήσεται. ^[5]

Par 12 ΤΥΧΙΑΔΗΣ Πῶς οὐχ ἡδέως; ΣΙΜΩΝ Εἰ γὰρ ἔχοι τὸ φαγεῖν παρ' ἑαυτοῦ, πολλά τοι, ὦ Τυχιάδη, τὰ ἀηδέα τῷ τοιοῦτῳ βίῳ παρακολουθεῖν ἀνάγκη καὶ ἄθρει πόσα. δεῖ τὸν μέλλοντα βιώσεσθαι καθ' ἡδονὴν τὰς ἐγγιγνομένας ὀρέξεις ἀπάσας ἀναπληροῦν. ἢ τί φής; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Κάμοι δοκεῖ. ΣΙΜΩΝ Οὐκοῦν τῷ μὲν συχνὰ κεκτημένῳ ἴσως τοῦτο παρέχει, τῷ δὲ ὀλίγα καὶ μηδὲν οὐκέτι· ὥστε πένης οὐκ ἂν σοφὸς γένοιτο οὐδὲ ἐφίκοιτο τοῦ τέλους, λέγω δὴ τοῦ ἡδέος. ἀλλ' οὐδὲ μὴν ὁ πλούσιος, ὁ παρὰ τῆς οὐσίας ἀφθόνως ταῖς ἐπιθυμίαις χορηγῶν, δυνήσεται τοῦδε ἐφικέσθαι. τί δὴ ποτε; ὅτι πᾶσα ἀνάγκη τὸν ἀναλίσκοντα τὰ ἑαυτοῦ πολλὰς περιπίπτειν ἀηδίαις, τοῦτο μὲν τῷ μαγεῖρῳ κακῶς σκευάσαντι τὸ ὄψον μαχόμενον ἢ εἰ μὴ μάχοιτο φαῦλα παρὰ τοῦτο ἐσθίοντα τὰ ὄψα καὶ τοῦ ἡδέος ὑστεροῦντα, τοῦτο δὲ τῷ οἰκονομοῦντι τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν, εἰ μὴ καλῶς οἰκονομοίῃ, μαχόμενον. ἢ οὐχ οὕτως; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Νὴ Δία, κάμοι δοκεῖ. ΣΙΜΩΝ Τῷ μὲν οὖν Ἐπικούρῳ πάντα συμβαίνειν εἰκός, ὥστε οὐδέποτε τεύξεται τοῦ τέλους· τῷ δὲ παρασίτῳ οὔτε μάγειρός ἐστὶν ὃ χαλεπήναι, οὔτε ἀγρὸς οὔτε οἶκος οὔτε ἀργύρια, ὑπὲρ ὧν ἀπολλυμένων ἀχθεσθεῖη, ὥστε καὶ φάγοι καὶ πίοι μόνος οὗτος ὑπὸ μηδενός, ὧν ἐκείνους ἀνάγκη, ἐνοχλούμενος. Ἀλλ' ὅτι μὲν τέχνη ἐστὶν ἡ παρασιτική, κακὰ τούτων καὶ τῶν ἄλλων ἱκανῶς δέδεικται. ^[35]

Par 13 λοιπὸν ὅτι καὶ ἀρίστη δεικτέον, καὶ τοῦτο οὐχ ἀπλῶς, ἀλλὰ πρῶτον μὲν, ὅτι κοινῇ πασῶν διαφέρει τῶν τεχνῶν, εἴτα ὅτι καὶ ἰδίᾳ ἐκάστης. Κοινῇ μὲν οὖν ἀпасῶν οὕτω διαφέρει· πάσης γὰρ τέχνης ἀνάγκη προάγειν μάθησιν πόνον φόβον πληγὰς, ἅπερ οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ ἂν ἀπεύξαιτο· ταύτην δὲ τὴν τέχνην, ὡς ἔοικεν, μόνην ἔξεστι μαθεῖν ἄνευ πόνου. τίς γὰρ ἀπὸ δεῖπνου ποτὲ ἀπῆλθεν κλαίων, ὥσπερ τινὰς ἐκ τῶν διδασκάλων ὀρῶμεν, τίς δ' ἐπὶ δεῖπνον ἀπιὼν ὥφθη σκυθρωπός, ὥσπερ οἱ εἰς διδασκαλεῖα φοιτῶντες; καὶ μὴν ὁ μὲν παράσιτος ἐκὼν αὐτὸς ἐπὶ δεῖπνον ἔρχεται μάλα ἐπιθυμῶν τῆς τέχνης, οἱ δὲ τὰς ἄλλας τέχνας μανθάνοντες μισοῦσιν αὐτάς, ὥστε ἔνιοι δι' αὐτάς ἀποδιδράσκουσι. Τί δέ, οὐ κάκεῖνο ἐννοῆσαι σε δεῖ, ὅτι καὶ τοὺς ἐν ἐκείναις ταῖς τέχναις προκόποντας οἱ πατέρες καὶ μητέρες τούτοις τιμῶσι μάλιστα, οἷς καθ' ἡμέραν καὶ τὸν παράσιτον, “Καλῶς νὴ Δία ἔγραψεν ὁ παῖς,” λέγοντες, “δότε αὐτῷ φαγεῖν.” “Οὐκ ἔγραψεν ὀρθῶς, μὴ δότε;” οὕτω τὸ πρᾶγμα καὶ ἔντιμον καὶ ἐν τιμωρίᾳ μέγα φαίνεται. Καὶ μὴν αἱ ἄλλαι τέχναι τὸ τέλος ὕστερον τοῦτο ἔχουσι, μετὰ τὸ μαθεῖν καὶ τοὺς καρπούς ἡδέως ἀπολαμβάνουσαι· πολλὴ γὰρ “καὶ ὀρθὸς οἶμος ἐς αὐτάς;” ἢ δὲ παρασιτικὴ μόνη τῶν ἄλλων εὐθὺς ἀπολαύει τῆς τέχνης ἐν αὐτῷ τῷ μανθάνειν, καὶ ἅμα τε ἄρχεται καὶ ἐν τῷ τέλει ἐστίν. ^[5]

Par 14 Καὶ μέντοι τῶν ἄλλων τεχνῶν οὐ τινές, ἀλλὰ πᾶσαι ἐπὶ μόνην τὴν τροφὴν γεγόνασιν, ὁ δὲ παράσιτος εὐθὺς ἔχει τὴν τροφὴν ἅμα τῷ ἄρξασθαι τῆς τέχνης. ἢ οὐκ ἐννοεῖς ὅτι ὁ μὲν γεωργὸς γεωργεῖ οὐ τοῦ γεωργεῖν ἕνεκα καὶ ὁ τέκτων τεκταίνεται οὐχὶ τοῦ τεκταίνεσθαι ἕνεκα, ὁ δὲ παράσιτος οὐχ ἕτερον μὲν τι διώκει, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ καὶ ἔργον μὲν ἐστὶν αὐτοῦ καὶ οὐ ἕνεκα γίγνεται; Καὶ μὴν ἐκεῖνά γε οὐδεὶς ἐστὶν ὅστις οὐκ ἐπίσταται, ὅτι οἱ μὲν τὰς λοιπὰς τέχνας ἐργαζόμενοι τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ταλαιπωροῦσι, μίαν δὲ ἢ δύο μόνας τοῦ μηνὸς ἡμέρας ἱερὰς ἄγουσι, καὶ εὐφραίνεσθαι λέγονται τότε· ὁ δὲ παράσιτος τοῦ μηνὸς τὰς τριάκονθ' ἡμέρας ἱερὰς ἄγει· πᾶσαι γὰρ αὐτῷ δοκοῦσιν εἶναι τῶν θεῶν. ^[5]

- Par 16 Ὅτι οἱ μὲν βουλόμενοι τὰς ἄλλας τέχνας κατορθοῦν ὀλιγοσιταῖς καὶ ὀλιγοποσίαις χρῶνται καθάπερ οἱ νοσοῦντες, πολυποσίαις δὲ καὶ πολυσιταῖς οὐκ ἔστιν εὐφραϊνόμενον μανθάνειν. Καὶ αἱ μὲν ἄλλαι τέχναι χωρὶς ὀργάνων οὐδαμῶς τῷ κεκτημένῳ ὑπηρετεῖν δύνανται· οὔτε γὰρ αὐλεῖν ἐνὶ χωρὶς αὐλῶν οὔτε ψάλλειν ἄνευ λύρας οὔτε ἱππεύειν ἄνευ ἵππου· αὕτη δὲ οὕτως ἔστιν ἀγαθὴ καὶ οὐ βαρεῖα τῷ τεχνίτῃ, ὥστε ὑπάρχει καὶ μηδὲν ἔχοντι ὄπλον χρῆσθαι αὐτῇ. ^[5]
- Par 18 Καὶ ὥς ἔοικεν ἄλλας τέχνας μανθάνομεν μισθὸν διδόντες, ταύτην δὲ λαμβάνοντες, ἔτι τῶν μὲν ἄλλων τεχνῶν εἰσι διδάσκαλοι τινες, τῆς δὲ παρασιτικῆς οὐδεὶς, ἀλλ' ὥσπερ ἡ ποιητικὴ κατὰ Σωκράτη καὶ αὕτη τινὶ θεῖα μοίρᾳ παραγίνεται.
- Par 20 κἀκεῖνο δὲ σκόπει, ὅτι τὰς μὲν ἄλλας τέχνας ὀδεύοντες ἢ πλέοντες οὐ δυνάμεθα διαπράττεσθαι, ταύτῃ δὲ ἔστι χρῆσθαι καὶ ἐν ὁδῷ καὶ πλέοντι. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Πάνυ μὲν οὔν. ^[3]
- Par 21 ΣΙΜΩΝ Καὶ μέντοι, ὦ Τυχιάδη, αἱ μὲν ἄλλαι τέχναι δοκοῦσί μοι ταύτης ἐπιθυμεῖν, αὕτη δὲ οὐδεμιᾶς ἐτέρας. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Τί δέ, οὐχ οἱ τὰ ἀλλότρια λαμβάνοντες ἀδικεῖν σοι δοκοῦσι; ΣΙΜΩΝ Πῶς γὰρ οὔ; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Πῶς οὖν ὁ παράσιτος τὰ ἀλλότρια λαμβάνων οὐκ ἀδικεῖ μόνος; ΣΙΜΩΝ Οὐκ ἔχω λέγειν. ^[9]
- Par 22 καὶ μὴν τῶν ἄλλων τεχνῶν αἱ ἀρχαὶ φαῦλαί τινες καὶ εὐτελεῖς εἰσι, τῆς δὲ παρασιτικῆς ἀρχὴ πάνυ γενναία τις· τὸ γὰρ θρυλούμενον τοῦτο τῆς φιλίας ὄνομα οὐκ ἂν ἄλλο τι εὐροις ἢ ἀρχὴν παρασιτικῆς. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Πῶς λέγεις; ΣΙΜΩΝ Ὅτι οὐδεὶς ἐχθρὸν ἢ ἀγνώτα ἄνθρωπον ἀλλ' οὐδὲ συνήθη μετρίως ἐπὶ δεῖπνον καλεῖ, ἀλλὰ δεῖ πρότερον οἶμαι τοῦτον γενέσθαι φίλον, ἵνα κοινωνήσῃ σπονδῶν καὶ τραπέζης καὶ τῶν τῆς τέχνης ταύτης μυστηρίων. ἐγὼ γοῦν πολλάκις ἤκουσά τινων λεγόντων, “Ποταπὸς δὲ οὗτος φίλος ὅστις οὔτε βέβρωκεν οὔτε πέπωκεν μεθ' ἡμῶν,” δηλὸν ὅτι τὸν συμπίνοντα καὶ συνεσθίοντα μόνον πιστὸν φίλον ἡγούμενων. Ὅτι γε μὴν ἡ βασιλικωτάτη τῶν τεχνῶν ἔστιν αὕτη, μάθοις ἂν καὶ ἐκ τοῦδε οὐχ ἥκιστα· τὰς μὲν γὰρ λοιπὰς τέχνας οὐ μόνον κακοπαθοῦντες καὶ ἰδροῦντες, ἀλλὰ νῆ Δία καθήμενοι καὶ ἐστῶτες ἐργάζονται ὥσπερ ἀμέλει δοῦλοι τῶν τεχνῶν, ὁ δὲ παράσιτος μεταχειρίζεται τὴν αὐτοῦ τέχνην ὥς βασιλεὺς κατακείμενος. ^[5]
- Par 24 Ἐκεῖνα μὲν γὰρ τί δεῖ λέγειν περὶ τῆς εὐδαιμονίας αὐτοῦ, ὅτι δὴ μόνος κατὰ τὸν σοφὸν Ὅμηρον “οὔτε φυτεύει χερσὶ φυτὸν οὔτε ἄροϊ, ἀλλὰ τὰ γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα” νέμεται; Καὶ μὴν ῥήτορά τε καὶ γεωμέτρην καὶ χαλκέα οὐδὲν κωλύει τὴν ἑαυτοῦ τέχνην ἐργάζεσθαι ἐάν τε πονηρὸς ἐάν τε καὶ μωρὸς ᾖ, παρασιτεῖν δὲ οὐδεὶς δύνανται ἢ μωρὸς ὢν ἢ πονηρὸς. ^[5]
- Par 25 ΤΥΧΙΑΔΗΣ Παπαί, οἷον χρήμα ἀποφαίνει τὴν παρασιτικὴν· ὥστε καὶ αὐτὸς ἤδη βούλεσθαι δοκῶ μοι παράσιτος εἶναι ἀντὶ τούτου ὅς εἰμι. ΣΙΜΩΝ Ὡς μὲν τοίνυν κοινῇ πασῶν διαφέρει, δεδειχθαί μοι δοκῶ. ^[7]
- Par 26 φέρε δὴ ὥς καὶ κατ' ἰδίαν ἐκάστης διαφέρει σκοπῶμεν. τὸ μὲν δὴ ταῖς βαναύσοις τέχναις παραβάλλειν αὐτὴν ἀνόητόν ἐστιν, καὶ μᾶλλον πῶς καθαιροῦντος τὸ ἀξίωμα τῆς τέχνης. ὅτι γε μὴν τῶν καλλίστων καὶ μεγίστων τεχνῶν διαφέρει δεικτέον. ὡμολόγηται δὴ πρὸς πάντων τὴν τε ῥητορικὴν καὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἃς διὰ γενναιότητα καὶ ἐπιστήμας ἀποφαίνονται τινες, ... ἐπειδὴν καὶ τούτων ἀποδείξαιμι τὴν παρασιτικὴν πολὺ κρατοῦσαν, δηλὸν ὅτι τῶν ἄλλων τεχνῶν δόξει προφερεστάτη καθάπερ ἡ Ναυσικάα τῶν θεραπεινίδων. Κοινῇ μὲν οὔν ἀμφοῖν διαφέρει καὶ τῆς ῥητορικῆς καὶ τῆς φιλοσοφίας, πρῶτον κατὰ τὴν ὑπόστασιν· ἢ μὲν γὰρ ὑφέστηκεν, αἱ δὲ οὔ. ^[10]
- Par 27 οὔτε γὰρ τὴν ῥητορικὴν ἐν τι καὶ τὸ αὐτὸ νομίζομεν, ἀλλ' οἱ μὲν τέχνην, οἱ δὲ τούναντίον ἀτεχνίαν, ἄλλοι δὲ κακοτεχνίαν, ἄλλοι δὲ ἄλλο τι. ὁμοίως δὲ καὶ τὴν φιλοσοφίαν οὐ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχουσιν, ἐτέρως μὲν γὰρ Ἐπικούρῳ δοκεῖ τὰ πράγματα ἔχειν, ἐτέρως δὲ τοῖς

ἀπὸ τῆς Στοᾶς, ἐτέρως δὲ τοῖς ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας, ἐτέρως δὲ τοῖς ἀπὸ τοῦ Περιπάτου, καὶ ἀπλῶς ἄλλος ἄλλην ἀξιοῖ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι· καὶ μέχρι γε νῦν οὔτε οἱ αὐτοὶ γνώμης κρατοῦσιν οὔτε αὐτῶν ἡ τέχνη μία φαίνεται. ἐξ ὧν δῆλον ὅτι τεκμαίρεσθαι καταλείπεται. ἀρχὴν γάρ φημι μὴδὲ εἶναι τέχνην ἧς οὐκ ἔστιν ὑπόστασις. ἐπεὶ τί δή ποτε ἀριθμητικὴ μὲν μία ἐστὶ καὶ ἡ αὐτὴ καὶ δις δύο παρά τε ἡμῖν καὶ παρὰ Πέρσαις τέσσαρά ἐστιν καὶ συμφωνεῖ ταῦτα καὶ παρὰ Ἑλλησι καὶ βαρβάροις, φιλοσοφίας δὲ πολλὰς καὶ διαφόρους ὀρῶμεν καὶ οὔτε τὰς ἀρχὰς οὔτε τὰ τέλη σύμφωνα πασῶν; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ἀληθῆ λέγεις· μίαν μὲν γὰρ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι λέγουσιν, αὐτοὶ δὲ αὐτὴν ποιοῦσι πολλὰς. ΣΙΜΩΝ Καὶ μὴν καὶ τὰς μὲν ἄλλας τέχνας, εἰ καὶ τι κατὰ ταύτας ἀσύμφωνον εἴη, κἂν παρέλθοι τις συγγνώμης ἀξιώσας, ἐπεὶ μέσαι τε δοκοῦσι καὶ αἱ καταλήψεις αὐτῶν οὐκ εἰσὶν ἀμετάπτωτοι. ^[24]

Par 28 φιλοσοφίαν δὲ τίς ἂν καὶ ἀνάσχοιτο μὴ μίαν εἶναι καὶ μὴδὲ σύμφωνον αὐτὴν ἑαυτῇ μᾶλλον τῶν ὀργάνων; μία μὲν οὖν οὐκ ἔστι φιλοσοφία, ἐπειδὴ ὀρῶ καὶ ἄπειρον οὔσαν· πολλὰ δὲ οὐ δύναται εἶναι, ἐπειδὴ περὶ ἡ σοφία μία. Ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῆς ὑποστάσεως τῆς ῥητορικῆς ταῦτα φαίη τις ἂν· τὸ γὰρ περὶ ἐνὸς προκειμένου ταῦτα μὴ λέγειν ἅπαντας, ἀλλὰ μάχην εἶναι φορᾶς ἀντιδόξου, ἀπόδειξις μεγίστη τοῦ μὴδὲ ἀρχὴν εἶναι τοῦτο οὐ μία κατάληψις οὐκ ἔστιν· τὸ γὰρ ζητεῖν τό, τί μᾶλλον αὐτό ἐστιν, καὶ τὸ μὴδέποτε ὁμολογεῖν ἓν εἶναι, τοῦτο αὐτὴν ἀναιρεῖ τοῦ ζητουμένου τὴν οὐσίαν. ^[5]

Par 30 Ἡ μέντοι παρασιτικὴ οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἑλλησι καὶ βαρβάροις μία ἐστὶν καὶ κατὰ ταῦτα καὶ ὡσαύτως, καὶ οὐκ ἂν εἴποι τις ἄλλως μὲν τούσδε, ἐτέρως δὲ τούσδε παρασιτεῖν, οὐδὲ εἰσὶν ὥς ἔοικεν ἐν παρασίτοις τινες οἷον Στωϊκοὶ ἢ Ἐπικούρειοι δόγματα ἔχοντες διάφορα, ἀλλὰ πᾶσι πρὸς ἅπαντας ὁμολογία τίς ἐστὶν καὶ συμφωνία τῶν ἔργων καὶ τοῦ τέλους. ὥστε ἔμοιγε δοκεῖ ἡ παρασιτικὴ κινδυνεύειν κατὰ γε τοῦτο καὶ σοφία εἶναι. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Πάνυ μοι δοκεῖς ἱκανῶς ταῦτα εἰρηκέναι. ^[10]

Par 31 ὥς δὲ καὶ τὰ ἄλλα χείρων ἐστὶν ἡ φιλοσοφία τῆς σῆς τέχνης, πῶς ἀποδεικνύεις; ΣΙΜΩΝ Οὐκοῦν ἀνάγκη πρῶτον εἰπεῖν ὅτι φιλοσοφίας μὲν οὐδέποτε ἡράσθη παράσιτος, παρασιτικῆς δὲ πάμπολλοι ἐπιθυμήσαντες μνημονεύονται φιλόσοφοι, καὶ μέχρι γε νῦν ἐρῶσιν. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Καὶ τίνας ἂν ἔχοις εἰπεῖν φιλοσόφους παρασιτεῖν σπουδάσαντας; ΣΙΜΩΝ Οὐστίνας μέντοι, ὦ Τυχιάδῃ; οὐς καὶ σὺ γινώσκων ὑποκρίνη ἀγνοεῖν καμὲ κατασοφίζῃ ὥς τινος αὐτοῖς αἰσχύνῃς ἐντεῦθεν γιγνομένης, οὐχὶ τιμῆς. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σίμων, ἀλλὰ καὶ σφόδρα ἀπορῶ οὐστίνας καὶ εὐροῖς εἰπεῖν. ΣΙΜΩΝ Ὡ γενναῖε, σὺ μοι δοκεῖς ἀνήκοος εἶναι καὶ τῶν ἀναγραφάντων τοὺς ἐκείνων βίους, ἐπεὶ πάντως ἂν καὶ ἐπιγνώναι οὐστίνας λέγω δύναιο. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Καὶ μέντοι νῆ τὸν Ἡρακλέα ποθῶ δὴ ἀκούειν τίνες εἰσὶν. ΣΙΜΩΝ Ἐγώ σοι καταλέξω αὐτοὺς ὄντας οὐχὶ τοὺς φαύλους, ἀλλ' ὥς ἐγὼ δοκῶ, τοὺς ἀρίστους καὶ οὐς ἥκιστα σὺ οἶει. ^[20]

Par 32 Αἰσχίνης μέντοι ὁ Σωκρατικός, οὗτος ὁ τοὺς μακροὺς καὶ ἀστεῖους διαλόγους γράψας, ἥκέν ποτε εἰς Σικελίαν κομίζων αὐτούς, εἴ πως δύναιτο δι' αὐτῶν γνωσθῆναι Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ, καὶ τὸν Μιλτιάδην ἀναγνοὺς καὶ δόξας εὐδοκιμηκέναι λοιπὸν ἐκάθητο ἐν Σικελίᾳ παρασιτῶν Διονυσίῳ καὶ ταῖς Σωκράτους διατριβαῖς ἐρρῶσθαι φράσας. ^[5]

Par 33 τί δέ, καὶ Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναῖος οὐχὶ τῶν δοκίμων φαίνεται σοι φιλοσόφῳ; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Καὶ πάνυ. ΣΙΜΩΝ Καὶ οὗτος μέντοι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον διέτριβεν ἐν Συρακούσαις παρασιτῶν Διονυσίῳ. πάντων γοῦν ἀμέλει τῶν παρασίτων αὐτὸς ἡυδοκίμει παρ' αὐτῷ· καὶ γὰρ ἦν πλέον τι τῶν ἄλλων πρὸς τὴν τέχνην εὐφυῆς, ὥστε τοὺς ὀψοποιοὺς ὁσημέραι ἔπεμπε παρὰ τοῦτον ὁ Διονύσιος ὥς τι παρ' αὐτοῦ μαθησομένους. Οὗτος μέντοι δοκεῖ καὶ κοσμεῖν τὴν τέχνην ἀξίως. ^[10]

- Par 34 ὁ δὲ Πλάτων ὡμῶν ὁ γενναιότατος καὶ αὐτὸς μὲν ἦκεν εἰς Σικελίαν ἐπὶ τούτῳ, καὶ ὀλίγας παρασιτήσας ἡμέρας τῷ τυράννῳ τοῦ παρασιτεῖν ὑπὸ ἀφύιας ἐξέπεσε, καὶ πάλιν Ἀθήναζε ἀφικόμενος καὶ φιλοπονήσας καὶ παρασκευάσας ἑαυτὸν αὐθις δευτέρῳ στόλῳ ἐπέπλευσε τῇ Σικελίᾳ καὶ δειπνήσας πάλιν ὀλίγας ἡμέρας ὑπὸ ἀμαθίας ἐξέπεσε· καὶ αὕτη ἡ συμφορὰ Πλάτωνι περὶ Σικελίαν ὁμοία δοκεῖ γενέσθαι τῇ Νικίου. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Καὶ τίς, ὦ Σίμων, περὶ τούτου λέγει; ΣΙΜΩΝ Πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι, Ἀριστόξενος δὲ ὁ μουσικός, πολλοῦ λόγου ἄξιος. ^[10]
- Par 35 Εὐριπίδης μὲν γὰρ ὅτι Ἀρχελάῳ μέχρι μὲν τοῦ θανάτου παρεσίτει καὶ Ἀνάξαρχος Ἀλεξάνδρῳ πάντως ἐπίστασαι.
- Par 36 καὶ Ἀριστοτέλης δὲ τῆς παρασιτικῆς ἥρξατο μόνον ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν. Φιλοσόφους μὲν οὖν, ὥσπερ ἦν, παρασιτεῖν σπουδάζοντας ἔδειξα· παράσιτον δὲ οὐδεὶς ἔχει φράσαι φιλοσοφεῖν ἐθελήσαντα.
- Par 38 Καὶ μέντοι εἰ ἔστιν εὐδαιμον τὸ μὴ πεινῆν μηδὲ διψῆν μηδὲ ῥιγοῦν, ταῦτα οὐδενὶ ἄλλῳ ὑπάρχει ἢ παρασίτῳ. ὥστε φιλοσόφους μὲν ἂν τις πολλοὺς καὶ ῥιγοῦντας καὶ πεινῶντας εὔροι, παράσιτον δὲ οὐ· ἢ οὐκ ἂν εἴη παράσιτος, ἀλλὰ δυστυχὴς τις καὶ πτωχὸς ἄνθρωπος καὶ φιλοσόφῳ ὅμοιος. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ἰκανῶς ταῦτά γε. ^[7]
- Par 39 ὅτι δὲ κατὰ τᾶλλα διαφέρει φιλοσοφίας καὶ ῥητορικῆς ἢ παρασιτικῆς πῶς ἐπιδεικνύεις; ΣΙΜΩΝ Εἰσὶν, ὦ βέλτιστε, καιροὶ τοῦ τῶν ἀνθρώπων βίου, ὁ μὲν τις εἰρήνης, οἶμαι, ὁ δ' αὖ πολέμου. ἐν δὴ τούτοις πᾶσα ἀνάγκη φανερὰς γίνεσθαι τὰς τέχνας καὶ τοὺς ἔχοντας ταύτας ὁποῖοί τινές εἰσιν. πρότερον δέ, εἰ δοκεῖ, σκοπώμεθα τὸν τοῦ πολέμου καιρόν, καὶ τίνες ἂν εἴεν μάλιστα χρησιμώτατοι ἰδίᾳ τε ἕκαστος αὐτῷ καὶ κοινῇ τῇ πόλει. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ὡς οὐ μέτριον ἀγῶνα καταγγέλλεις τῶν ἀνδρῶν· καὶ ἔγωγε πάλαί γελῶ κατ' ἐμαυτὸν ἐννοῶν ποῖος ἂν εἴη συμβαλλόμενος παρασίτῳ φιλόσοφος. ΣΙΜΩΝ Ἵνα τοίνυν μὴ πάνυ θαυμάζης μηδὲ τὸ πρᾶγμά σοι δοκῇ χλεύης ἄξιον, φέρε προτυπωσώμεθα παρ' ἡμῖν αὐτοῖς ἡγγέλθαι μὲν αἰφνίδιον εἰς τὴν χώραν ἐμβεβληκέναι πολεμίους, εἶναι δὲ ἀνάγκην ἐπεξιέναι καὶ μὴ περιορᾶν ἕξω δηρουμένην τὴν γῆν, τὸν στρατηγὸν δὲ παραγγέλλειν ἅπαντας εἰς τὸν κατάλογον τοὺς ἐν ἡλικίᾳ, καὶ δὴ χωρεῖν τοὺς ἄλλους, ἐν δὲ δὴ τούτοις φιλοσόφους τινὰς καὶ ῥήτορας καὶ παρασίτους. ^[5]
- Par 40 πρῶτον τοίνυν ἀποδύσωμεν αὐτούς· ἀνάγκη γὰρ τοὺς μέλλοντας ὀπλίζεσθαι γυμνοῦσθαι πρότερον. θεῶ δὴ τοὺς ἄνδρας, ὦ γενναῖε, καθ' ἕκαστον καὶ δοκίμαζε τὰ σώματα. τοὺς μὲν τοίνυν αὐτῶν ὑπὸ ἐνδείας ἰδοὺς ἂν λεπτοὺς καὶ ὠχρούς, πεφρικότας, ὥσπερ ἤδη τραυματίας παρειμένους· ἀγῶνα μὲν γὰρ καὶ μάχην σταδιαίαν καὶ ὠθισμὸν καὶ κόνιν καὶ τραύματα μὴ γελοῖον ἢ λέγειν δύνασθαι φέρειν ἀνθρώπους ὥσπερ ἐκείνους τινὸς δεομένους ἀναλήψεως. ἄθρει δὲ πάλιν μεταβάς τὸν παράσιτον ὁποῖός τις φαίνεται. ^[15]
- Par 41 ἄρ' οὐχ ὁ μὲν τὸ σῶμα πρῶτον πολὺς καὶ τὸ χρῶμα ἡδύς, οὐ μέλας δὲ οὐδὲ λευκός—τὸ μὲν γὰρ γυναικί, τὸ δὲ δούλῳ προσέοικεν—ἔπειτα θυμοειδής, δεινὸν βλέπων ὁποῖον ἡμεῖς, μέγα καὶ ὕφαιμον; οὐ γὰρ καλὸν δεδοικότα καὶ θῆλυν ὀφθαλμὸν εἰς πόλεμον φέρειν. ἄρ' οὐχ ὁ τοιοῦτος καλὸς μὲν γένοιτ' ἂν καὶ ζῶν ὀπλίτης, καλὸς δὲ καὶ εἰ ἀποθάνοι νεκρός; Ἀλλὰ τί δεῖ ταῦτα εἰκάζειν ἔχοντας αὐτῶν παραδείγματα; ἀπλῶς γὰρ εἰπεῖν, ἐν πολέμῳ τῶν πώποτε ῥητόρων ἢ φιλοσόφων οἱ μὲν οὐδὲ ὅλως ὑπέμειναν ἕξω τοῦ τείχους προελθεῖν, εἰ δέ τις καὶ ἀναγκασθεὶς παρετάξατο, φημί τοῦτον λείψαντα τὴν τάξιν ὑποστρέφειν. ^[5]
- Par 42 ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ὡς θαυμάσια πάντα καὶ οὐδὲν ὑπὲρ τῆς μέτρης. λέγε δὲ ὅμως. ΣΙΜΩΝ Τῶν μὲν τοίνυν ῥητόρων Ἰσοκράτης οὐχ ὅπως εἰς πόλεμον ἐξῆλθεν ποτε, ἀλλ' οὐδ' ἐπὶ δικαστήριον ἀνέβη, διὰ δειλίαν, οἶμαι, ὅτι οὐδὲ τὴν φωνὴν διὰ τοῦτο εἶχεν ἔτι. τί δ'; οὐχὶ Δημάδης μὲν καὶ Αἰσχίνης καὶ Φιλοκράτης ὑπὸ δέους εὐθὺς τῇ καταγγελίᾳ τοῦ Φιλίππου πολέμου τὴν πόλιν προὔδοσαν καὶ σφᾶς αὐτοὺς τῷ Φιλίππῳ καὶ διετέλεσαν Ἀθήνησιν ἀεὶ τὰ ἐκείνου

πολιτευόμενοι, ὃς εἴ γε καὶ ἄλλος τις Ἀθηναίοις κατὰ ταῦτα ἐπολέμει· κἀκεῖνος ἐν αὐτοῖς ἦν φίλος. Ὑπερίδης δὲ καὶ Δημοσθένης καὶ Λυκοῦργος, οἳ γε δοκοῦντες ἀνδρειότεροι κὰν ταῖς ἐκκλησίαις αἰεὶ θορυβοῦντες καὶ λοιδορούμενοι τῷ Φιλίππῳ, τι ποτε ἀπειργάσαντο γενναῖον ἐν τῷ πρὸς αὐτὸν πολέμῳ; καὶ Ὑπερίδης μὲν καὶ Λυκοῦργος οὐδὲ ἐξῆλθον, ἀλλ’ οὐδὲ ὅλως ἐτόλμησαν μικρὸν ἕξω παρακῦψαι τῶν πυλῶν, ἀλλ’ ἐντειχίδιοι ἐκάθηντο παρ’ αὐτοῖς ἤδη πολιορκούμενοι γνωμίδια καὶ προβουλευμάτια συντιθέντες. ὁ δὲ δὴ κορυφαιότατος αὐτῶν, ὁ ταυτὶ λέγων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις συνεχῶς· “Φίλιππος γὰρ ὁ Μακεδῶν ὄλεθρος, ὅθεν οὐδὲ ἀνδράποδον πρίαίτο τίς ποτε,” τολμήσας προελθεῖν εἰς τὴν Βοιωτίαν, πρὶν ἢ συμμῖξαι τὰ στρατόπεδα καὶ συμβαλεῖν εἰς χεῖρας ρίψας τὴν ἀσπίδα ἔφυγεν. ἢ οὐδέπω ταῦτα πρότερον διήκουσας οὐδενός, πάνυ γνώριμα ὄντα οὐχ ὅπως Ἀθηναίοις, ἀλλὰ Θραξὶ καὶ Σκύθαις, ὅθεν ἐκεῖνο τὸ κάθαρμα ἦν; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ἐπίσταμαι ταῦτα· ἀλλ’ οὗτοι μὲν ῥήτορες καὶ λόγους λέγειν ἡσκηκότες, ἀρετὴν δὲ οὔ. ^[36]

Par 43 τί δὲ περὶ τῶν φιλοσόφων λέγεις; οὐ γὰρ δὴ τούτους ἔχεις ὥσπερ ἐκείνους αἰτιάσθαι. ΣΙΜΩΝ Οὗτοι πάλιν, ὦ Τυχιάδῃ, οἱ περὶ τῆς ἀνδρείας ὁσημέραι διαλεγόμενοι καὶ κατατρίβοντες τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα πολλῷ μᾶλλον τῶν ῥητόρων φανοῦνται δειλότεροι καὶ μαλακώτεροι. σκόπει δὴ οὕτως. πρῶτον μὲν οὐκ ἔστιν ὅστις εἰπεῖν ἔχοι φιλόσοφον ἐν πολέμῳ τετελευτηκότα· ἦτοι γὰρ οὐδὲ ὅλως ἐστρατεύσαντο, ἢ εἴπερ ἐστρατεύσαντο, πάντες ἔφυγον. Ἀντισθένης μὲν οὖν καὶ Διογένης καὶ Κράτης καὶ Ζήνων καὶ Πλάτων καὶ Αἰσχίνης καὶ Ἀριστοτέλης καὶ πᾶς οὗτος ὁ ὄμιλος οὐδὲ εἶδον παράταξιν· μόνος δὲ τολμήσας ἐξελθεῖν εἰς τὴν ἐπὶ Δηλῷ μάχην ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκράτης φεύγων ἐκεῖθεν ἀπὸ τῆς Πάρνηθος εἰς τὴν Ταυρέου παλαιίστραν κατέφυγεν. πολὺ γὰρ αὐτῷ ἀστειότερον ἐδόκει μετὰ τῶν μειρακυλλίων καθεζόμενον ὀαρίζειν καὶ σοφισμάτια προβάλλειν τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἢ ἀνδρὶ Σπαρτιάτῃ μάχεσθαι. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ὡ γενναῖε, ταῦτα μὲν ἤδη καὶ παρ’ ἄλλων ἐπυθόμην, οὐ μὰ Δία σκώπτειν αὐτοὺς καὶ ὀνειδίζειν βουλομένων· ὥστε οὐδέν τί μοι δοκεῖς χαρίζομενος τῇ σεαυτοῦ τέχνῃ καταψεύδεσθαι τῶν ἀνδρῶν. ^[25]

Par 44 ἀλλ’ εἰ δοκεῖ ἤδη, φέρε καὶ σὺ τὸν παράσιτον ὁποῖός τις ἐστὶν ἐν πολέμῳ λέγε, καὶ εἰ καθόλως λέγεται παράσιτός τις γενέσθαι τῶν παλαιῶν; ΣΙΜΩΝ Καὶ μὴν, ὦ φιλότῃς, οὐδεὶς οὕτως ἀνήκοος Ὀμήρου, οὐδ’ ἂν ἀμπαν ἰδιώτης τύχη, ὃς οὐκ ἐπίσταται παρ’ αὐτῷ τοὺς ἀρίστους τῶν ἡρώων παρασίτους ὄντας. ὁ τε γὰρ Νέστωρ ἐκεῖνος, οὗ ἀπὸ τῆς γλώττης ὥσπερ μέλι ὁ λόγος ἀπέρρει, αὐτοῦ τοῦ βασιλέως παράσιτος ἦν, καὶ οὕτε τὸν Ἀχιλλέα, ὅσπερ ἐδόκει τε καὶ ἦν τὸ σῶμα γενναιοτάτος, οὕτε τὸν Διομήδην οὕτε τὸν Αἴαντα ὁ Ἀγαμέμνων οὕτως ἐπαινεῖ τε καὶ θαυμάζει ὥσπερ τὸν Νέστορα. οὐδὲ γὰρ δέκα Αἴαντας εὔχεται γενέσθαι αὐτῷ οὕτε δέκα Ἀχιλλέας· πάλαι δ’ ἂν ἐάλωκέναι τὴν Τροίαν, εἰ τοιοῦτους ὁποῖος ἦν οὗτος ὁ παράσιτος, καίπερ γέρων ὢν, στρατιώτας εἶχεν δέκα. καὶ τὸν Ἰδομενέα τὸν τοῦ Διὸς ἔγγονον παράσιτον Ἀγαμέμνωνος ὁμοίως λέγει. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ταῦτα μὲν καὶ αὐτὸς ἐπίσταμαι· οὐπω γε μὴν δοκῶ μοι γινώσκειν, πῶς δὴ τῷ ἄνδρῃ τῷ Ἀγαμέμνονι παράσιτοι ἦσαν. ^[19]

Par 45 ΣΙΜΩΝ Ἀναμνήσθητι, ὦ γενναῖε, τῶν ἐπῶν ἐκείνων ὧν περ αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἰδομενέα λέγει. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ποίω; ΣΙΜΩΝ Σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ ἔστηχ’ ὥσπερ ἐμοὶ πιεῖν ὅτε θυμὸς ἀνώγει. ἐνταῦθα γὰρ τὸ αἰεὶ πλεῖον δέπας εἶρηκεν οὐχ ὅτι τὸ ποτήριον διὰ παντὸς πληρὲς ἐστήκει τῷ Ἰδομενεῖ καὶ μαχομένῳ καὶ καθεύδοντι, ἀλλ’ ὅτι αὐτῷ δι’ ὅλου τοῦ βίου μόνῳ συνδειπνεῖν ὑπῆρχεν τῷ βασιλεῖ, οὐχ ὥσπερ τοῖς λοιποῖς στρατιώταις πρὸς ἡμέρας τινὰς καλουμένοις. Τὸν μὲν γὰρ Αἴαντα, ἐπεὶ καλῶς ἐμονομάχησεν τῷ Ἑκτορι, “εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον,” φησὶν, κατὰ τιμὴν ἀξιοθέντα ὁπρὲς τοῦ παρὰ τῷ βασιλεῖ δεῖπνου. ὁ δὲ Ἰδομενεὺς καὶ ὁ Νέστωρ ὁσημέραι συνεδεῖπνον τῷ βασιλεῖ, ὡς αὐτὸς φησιν. Νέστωρ δὲ παράσιτός μοι δοκεῖ τῶν βασιλέων μάλιστα τεχνίτης καὶ ἀγαθὸς γενέσθαι· οὐ γὰρ ἐπὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἄρξασθαι

τῆς τέχνης, ἀλλὰ ἄνωθεν ἐπὶ Καίνεως καὶ Ἐξαδίου· δοκεῖ δὲ οὐδὲ ἂν παύσασθαι παρασιτῶν, εἰ μὴ ὁ Ἀγαμέμνων ἀπέθανεν. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Οὐτοσί μὲν γενναῖος ὁ παράσιτος. εἰ δὲ καὶ ἄλλους τινὰς οἶσθα, πειρῶ λέγειν. ΣΙΜΩΝ Τί οὖν, ὦ Τυχιάδη, οὐχὶ καὶ Πάτροκλος τοῦ Ἀχιλλέως παράσιτος ἦν, καὶ ταῦτα οὐδενὸς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων φαυλότερος οὔτε τὴν ψυχὴν οὔτε τὸ σῶμα νεανίας ὢν; ἐγὼ γὰρ οὐδ' αὐτοῦ μοι δοκῶ τοῦ Ἀχιλλέως τεκμαίρεσθαι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ χεῖρῳ εἶναι· τὸν τε γὰρ Ἑκτορα ῥήξαντα τὰς πύλας καὶ παρὰ ταῖς ναυσὶν εἶσω μαχόμενον οὗτος ἐξέωσεν καὶ τὴν Πρωτεσιλάου ναῦν ἤδη καιομένην ἔσβεσεν, καίτοι ἐπεβάτευον αὐτῆς οὐχ οἱ φαυλότατοι, ἀλλ' οἱ τοῦ Τελαμῶνος Αἴας τε καὶ Τεῦκρος, ὁ μὲν ὀπλίτης ἀγαθός, ὁ δὲ τοξότης.

[10]

Par 46 καὶ πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινε τῶν βαρβάρων, ἐν δὲ δὴ τούτοις καὶ Σαρπηδόνα τὸν παῖδα τοῦ Διός, ὁ παράσιτος τοῦ Ἀχιλλέως. καὶ ἀπέθανεν δὲ οὐχὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως, ἀλλὰ τὸν μὲν Ἑκτορα Ἀχιλλεὺς ἀπέκτεινεν, εἷς ἓνα, καὶ αὐτὸν τὸν Ἀχιλλέα Πάρις, τὸν δὲ παράσιτον θεὸς καὶ δύο ἄνθρωποι. καὶ τελευτῶν δὲ φωνὰς ἀφῆκεν οὐχ οἷας ὁ γενναιότατος Ἑκτωρ καὶ προσπίπτων τὸν Ἀχιλλέα καὶ ἱκετεύων ὅπως ὁ νεκρὸς αὐτοῦ τοῖς οἰκείοις ἀποδοθῇ, ἀλλ' οἷας εἰκὸς ἀφεῖναι παράσιτον. τίνας δὴ ταύτας; τοιοῦτοι δ' εἶπερ μοι ἐείκοσιν ἀντεβόλησαν, πάντες κ' αὐτόθ' ὄλοντο ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ταῦτα μὲν ἱκανῶς· ὅτι δὲ μὴ φίλος ἀλλὰ παράσιτος ἦν ὁ Πάτροκλος τοῦ Ἀχιλλέως πειρῶ λέγειν. [24]

Par 47 ΣΙΜΩΝ Αὐτόν, ὦ Τυχιάδη, τὸν Πάτροκλον ὅτι παράσιτος ἦν λέγοντά σοι παρέξομαι. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Θαυμαστά λέγεις. ΣΙΜΩΝ Ἄκουε τοίνυν αὐτῶν τῶν ἐπῶν· μὴ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὅστέ', Ἀχιλλεῦ, ἀλλ' ὁμοῦ, ὡς ἐτράφην περ ἐν ὑμετέροισι δόμοισι. καὶ πάλιν ὑποβάς, “καὶ νῦν με δεξάμενος,” φησὶν, “ὁ Πηλεὺς ἔτρεφεν ἐνδυκέως καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνε.” τουτέστι παράσιτον εἶχεν. εἰ μὲν τοίνυν φίλον ἐβούλετο τὸν Πάτροκλον λέγειν, οὐκ ἂν αὐτὸν ὠνόμαζεν θεράποντα· ἐλεύθερος γὰρ ἦν ὁ Πάτροκλος. τίνας τοίνυν λέγει τοὺς θεράποντας, εἰ μήτε τοὺς δούλους μήτε τοὺς φίλους; τοὺς παρασίτους δῆλον ὅτι· ἥ καὶ τὸν Μηριόνην τοῦ Ἰδομενέως καὶ αὐτὸν θεράποντα ὀνομάζει. Σκόπει δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸν μὲν Ἰδομενέα Διὸς ὄντα υἱὸν οὐκ ἀξιοῖ λέγειν “ἀτάλαντον Ἀρηϊ,” Μηριόνην δὲ τὸν παράσιτον αὐτοῦ. Τί δέ; οὐχὶ καὶ Ἀριστογείτων, δημοτικὸς ὢν καὶ πένης, ὥσπερ Θουκυδίδης φησί, παράσιτος ἦν Ἀρμοδίου; τί δέ; οὐχὶ καὶ ἔραστής; ἐπιεικῶς γὰρ οἱ παράσιτοι καὶ ἔρασταὶ τῶν τρεφόντων εἰσίν. [20]

Par 48 οὗτος τοίνυν πάλιν ὁ παράσιτος τὴν Ἀθηναίων πόλιν τυραννουμένην εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο, καὶ νῦν ἔστηκε χαλκοῦς ἐν τῇ ἀγορᾷ μετὰ τῶν παιδικῶν. Οὔτοι μὲν δὴ, τοιοῖδε ὄντες, μάλα ἀγαθοὶ παράσιτοι ἦσαν. Σὺ δὲ δὴ ποῖόν τινα εἰκάζεις ἐν πολέμῳ τὸν παράσιτον; οὐχὶ πρῶτον μὲν ὁ τοιοῦτος ἀριστοποιησάμενος ἔξεισιν ἐπὶ τὴν παράταξιν, καθάπερ καὶ Ὀδυσσεὺς ἀξιοῖ; οὐ γὰρ ἄλλως ἐν πολέμῳ μάχεσθαι, φησὶν, ἔστιν, εἰ καὶ εὐθὺς ἅμα ἔω μάχεσθαι δέοι. [5]

Par 49 καὶ ὃν ἄλλοι στρατιῶται χρόνον ὑπὸ δέους ὁ μὲν τις ἀκριβῶς ἀρμόζει τὸ κράνος, ὁ δὲ θωράκιον ἐνδύεται, ὁ δὲ αὐτὸ τὸ δεινὸν ὑποπτέυων τοῦ πολέμου τρέμει, οὗτος δὲ ἐσθίει τότε μάλα φαιδρῷ τῷ προσώπῳ καὶ μετὰ τὴν ἐξοδὸν εὐθὺς ἐν πρώτοις διαγωνίζεται· ὁ δὲ τρέφων αὐτὸν ὀπισθεν ὑποτέτακται τῷ παρασίτῳ, κάκεῖνος αὐτὸν ὥσπερ ὁ Αἴας τὸν Τεῦκρον ὑπὸ τῷ σάκει καλύπτει, καὶ τῶν βελῶν ἀφιεμένων γυμνώσας ἑαυτὸν τοῦτον σκέπει· βούλεται γὰρ ἐκεῖνον μᾶλλον σώζειν ἢ ἑαυτόν. Εἰ δὲ δὴ καὶ πέσοι παράσιτος ἐν πολέμῳ, οὐκ ἂν ἐπ' αὐτῷ δήπου οὔτε λοχαγὸς οὔτε στρατιώτης αἰσχυνθεῖη μεγάλῳ τε ὄντι νεκρῷ καὶ ὥσπερ ἐν συμποσίῳ καλῷ καλῶς κατακειμένῳ. [15]

Par 50 ὡς ἀξιὸν γε φιλοσόφου νεκρὸν ἰδεῖν τούτῳ παρακείμενον, ξηρόν, ῥυπῶντα, μακρὸν πωγώνιον ἔχοντα, προτεθνηκότα τῆς μάχης, ἀσθενῆ ἄνθρωπον. τίς οὐκ ἂν καταφρονήσειε ταύτης τῆς πόλεως τοὺς ὑπασπιστάς αὐτῆς οὕτως κακοδαίμονας ὀρῶν; τίς δὲ οὐκ ἂν εἰκάσαι, χλωροὺς καὶ

κομήτας ὁρῶν ἀνθρωπίσκους κειμένους, τὴν πόλιν ἀποροῦσαν συμμάχων τοὺς ἐν τῇ εἰρκτῇ κακούργους ἐπιλῦσαι τῷ πολέμῳ; Τοιοῦτοι μὲν ἐν πολέμῳ πρὸς ῥήτορας καὶ φιλοσόφους εἰσὶν οἱ παράσιτοι. ^[10]

Par 51 ἐν εἰρήνῃ δὲ τοσούτῳ μοι δοκεῖ διαφέρειν παρασιτικὴ φιλοσοφία ὅσον αὐτὴ ἡ εἰρήνη πολέμου. Καὶ πρῶτον, εἰ δοκεῖ, σκοπῶμεν τὰ τῆς εἰρήνης χωρία. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Οὕτω συνίημι ὅ τι τοῦτό πως βούλεται, σκοπῶμεν δὲ ὅμως. ΣΙΜΩΝ Οὐκοῦν ἀγορὰν καὶ δικαστήρια καὶ παλαίστρας καὶ γυμνάσια καὶ κυνηγέσια καὶ συμπόσια ἔγωγε φαίην ἂν πόλεως χωρία. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Πάνυ μὲν οὖν. ΣΙΜΩΝ Ὁ τοίνυν παράσιτος εἰς ἀγορὰν μὲν καὶ δικαστήρια οὐ πάρεισιν, ὅτι, οἶμαι, τοῖς συκοφάνταις πάντα τὰ χωρία ταῦτα μᾶλλον προσήκει καὶ ὅτι οὐδὲν μέτριόν ἐστιν τῶν ἐν τούτοις γιγνομένων, τὰς δὲ παλαίστρας καὶ τὰ γυμνάσια καὶ τὰ συμπόσια δίδωκε καὶ κοσμεῖ μόνος οὗτος. ἐπεὶ τίς ἐν παλαίστρᾳ φιλόσοφος ἢ ῥήτωρ ἀποδὺς ἄξιος συγκριθῆναι παρασίτου τῷ σώματι; ἢ τίς ἐν γυμνασίῳ τούτων ὀφθεῖς οὐκ αἰσχύνῃ μᾶλλον τοῦ χωρίου ἐστί; καὶ μὴν ἐν ἐρημίᾳ τούτων οὐδεὶς ἂν ὑποσταίῃ θηρίον ὁμοσεῖ ἰόν, ὃ δὲ παράσιτος αὐτὰ τε ἐπιόντα μένει καὶ δέχεται ῥαδίως, μεμελετηκὼς αὐτῶν ἐν τοῖς δείπνοις καταφρονεῖν, καὶ οὔτε ἔλαφος οὔτε σὺς αὐτὸν ἐκπλήττει πεφρικώς, ἀλλὰ κἂν ἐπ' αὐτὸν ὁ σὺς τὸν ὀδόντα θήγῃ, καὶ ὁ παράσιτος ἐπὶ τὸν σὺν ἀντιθῇγαι. τοὺς μὲν γὰρ λαγῶς δίδωκε μᾶλλον τῶν κυνῶν. ἐν δὲ δὴ συμποσίῳ τίς ἂν καὶ ἀμιλλήσαιτο παρασίτῳ ἥτοι παίζοντι ἢ ἐσθίοντι; τίς δ' ἂν μᾶλλον εὐφράναι τοὺς συμπότας; πότερόν ποτε οὗτος ἄδων καὶ σκώπτων, ἢ ἄνθρωπος μὴ γελῶν, ἐν τριβωνίῳ κείμενος, εἰς τὴν γῆν ὁρῶν, ὥσπερ ἐπὶ πένθος οὐχὶ συμπόσιον ἤκων; καὶ ἔμοιγε δοκεῖ, ἐν συμποσίῳ φιλόσοφος τοιοῦτόν ἐστιν οἷον ἐν βαλανείῳ κύων. Φέρε δὴ ταῦτα ἀφέντες ἐπ' αὐτὸν ἤδη βαδίζωμεν τὸν βίον τοῦ παρασίτου, σκοποῦντες ἅμα καὶ παραβάλλοντες ἐκεῖνον. ^[35]

Par 52 Πρῶτον τοίνυν ἴδοι τις ἂν τὸν μὲν παράσιτον αἰεὶ δόξης καταφρονοῦντα καὶ οὐδὲν αὐτῷ μέλον ὅ τι ἂν οἱ ἄνθρωποι οἴωνται περὶ αὐτοῦ, ῥήτορας δὲ καὶ φιλοσόφους εὖροι τις ἂν οὐ τινάς, ἀλλὰ πάντας ὑπὸ τύφου καὶ δόξης τριβέντας, καὶ οὐ δόξης μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ τούτου αἰσχίον ἐστιν, ὑπ' ἀργυρίου. καὶ ὁ μὲν παράσιτος οὕτως ἔχει πρὸς ἀργύριον ὥς οὐκ ἂν τις οὐδὲ πρὸς τὰς ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδας ἀμελῶς ἔχοι, καὶ οὐδὲν αὐτῷ δοκεῖ διαφέρειν τὸ χρυσίον τοῦ πυρός. οἷ γε μὴν ῥήτορες, καὶ ὁ δεινότερόν ἐστιν, καὶ οἱ φιλοσοφεῖν φάσκοντες πρὸς αὐτὰ οὕτως διάκεινται κακοδαιμόνως, ὥστε τῶν μάλιστα νῦν εὐδοκιμούντων φιλοσόφων—περὶ μὲν γὰρ τῶν ῥητόρων τί δεῖ λέγειν;—ὁ μὲν δικάζων δίκην δώροις ἐπ' αὐτῇ ἐάλω, ὃ δὲ παρὰ βασιλέως ὑπὲρ τοῦ συνεῖναι μισθὸν αἰτεῖ καὶ οὐκ αἰσχύνεται ὅτι πρεσβύτης ἀνὴρ διὰ τοῦτο ἀποδημεῖ καὶ μισθοφορεῖ καθάπερ Ἰνδὸς ἢ Σκύθης αἰχμάλωτος, καὶ οὐδὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα αἰσχύνεται ὃ λαμβάνει. Εὖροις δ' ἂν οὐ μόνον ταῦτα περὶ τούτους, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πάθη, οἷον λύπας καὶ ὀργὰς καὶ φθόνους καὶ παντοίας ἐπιθυμίας. ^[20]

Par 53 ὅ γε μὴν παράσιτος ἔξωθεν τούτων ἐστὶν ἀπάντων· οὔτε γὰρ ὀργίζεται δι' ἀνεξικακίαν καὶ ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ ὅτῳ ὀργισθεῖν καὶ εἰ ἀγανακτήσειεν δέ ποτε, ἢ ὀργὴ αὐτοῦ χαλεπὸν μὲν οὐδὲ σκυθρωπὸν οὐδὲν ἀπεργάζεται, μᾶλλον δὲ γέλωτα, καὶ εὐφραίνει τοὺς συνόντας. λυπεῖταί γε μὴν ἥκιστα πάντων, τοῦτο τῆς τέχνης παρασκευαζούσης αὐτῷ καὶ χαριζομένης, μὴ ἔχειν ὑπὲρ ὅτου λυπηθεῖν· οὔτε γὰρ χρήματά ἐστιν αὐτῷ οὔτε οἶκος οὔτε οἰκέτης οὔτε γυνὴ οὔτε παῖδες, ὧν διαφθειρομένων πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ λυπεῖσθαι τὸν ἔχοντα αὐτά. ἐπιθυμεῖ δὲ οὔτε δόξης οὔτε χρημάτων, ἀλλ' οὐδὲ ὠραίου τινός. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ἀλλ', ὦ Σίμων, εἰκὸς γε ἐνδεία τροφῆς λυπηθῆναι αὐτόν. ^[16]

Par 54 ΣΙΜΩΝ Ἀγνοεῖς, ὦ Τυχιάδῃ, ὅτι ἐξ ἀρχῆς οὐδὲ παράσιτός ἐστιν οὗτος, ὅστις ἀπορεῖ τροφῆς· οὐδὲ γὰρ ἀνδρεῖος ἀπορίᾳ ἀνδρείας ἐστὶν ἀνδρεῖος, οὐδὲ φρόνιμος ἀπορίᾳ φρενῶν ἐστὶν φρόνιμος· ἄλλως γὰρ οὐδὲ παράσιτος ἂν εἴη. πρόκειται δὲ ἡμῖν περὶ παρασίτου ζητεῖν ὄντος,

οὐχὶ μὴ ὄντος. εἰ δὲ ὁ ἀνδρεῖος οὐκ ἄλλως ἢ παρουσία ἀνδρειότητος καὶ ὁ φρόνιμος παρουσία φρονήσεως, καὶ ὁ παράσιτος δὲ παρουσία τοῦ παρασιτεῖν παράσιτος ἔσται· ὥς εἴ γε τοῦτο μὴ ὑπάρχοι αὐτῷ, περὶ ἄλλου τινός, καὶ οὐχὶ παρασίτου, ζητήσομεν. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Οὐκοῦν οὐδέποτε ἀπορήσει παράσιτος τροφῆς ΣΙΜΩΝ Ἐοικεν· ὥστε οὐτ' ἐπὶ τούτῳ οὐτ' ἐπ' ἄλλῳ ἐστὶν ὅτῳ λυπηθεῖη ἄν. Καὶ μὴν καὶ πάντες ὁμοῦ καὶ φιλόσοφοι καὶ ῥήτορες φοβοῦνται μάλιστα. ^[15]

Par 55 τοὺς γέ τοι πλείστους αὐτῶν εὖροι τις ἂν μετὰ ξύλου προϊόντας, οὐκ ἂν δὴ που, εἰ μὴ ἐφοβοῦντο, ὠπλισμένους, καὶ τὰς θύρας δὲ μάλα ἐρρωμένως ἀποκλείοντας, μὴ τις ἄρα νύκτωρ ἐπιβουλεύσειεν αὐτοῖς δεδιότας. ὁ δὲ τὴν θύραν τοῦ δωματίου προστίθῃσιν εἰκῇ, καὶ τοῦτο ὥς μὴ ὑπ' ἀνέμου ἀνοιχθεῖη, καὶ γενομένου ψόφου νύκτωρ οὐδέν τι μᾶλλον θορυβεῖται ἢ μὴ γενομένου, καὶ δι' ἐρημίας δὲ ἀπιῶν ἄνευ ξίφους ὁδεύει· φοβεῖται γὰρ οὐδὲν οὐδαμοῦ. φιλοσόφους δὲ ἡδὴ ἐγὼ πολλάκις εἶδον, οὐδενὸς ὄντος δεινοῦ, τόξα ἐνεσκευασμένους· ξύλα μὲν γὰρ ἔχουσιν καὶ εἰς βαλανεῖον ἀπιόντες καὶ ἐπ' ἄριστον. Παρασίτου μέντοι οὐδεὶς ἔχει κατηγορῆσαι μοιχείαν ἢ βίαν ἢ ἀρπαγὴν ἢ ἄλλο τι ἀδίκημα ἀπλῶς· ἐπεὶ ὁ γε τοιοῦτος οὐκ ἂν εἴη παράσιτος, ἀλλ' ἐαυτὸν ἐκεῖνος ἀδικεῖ. ^[15]

Par 56 ὥστ' εἰ μοιχεύσας τύχοι, ἅμα τῷ ἀδικήματι καὶ τοῦνομα μεταλαμβάνει τοῦ ἀδικήματος. ὥσπερ γὰρ ὁ ἀγαθὸς φαῦλα ποιῶν διὰ τοῦτο οὐκ ἀγαθός, ἀλλὰ φαῦλος εἶναι ἀναλαμβάνει, οὕτως, οἶμαι, καὶ ὁ παράσιτος, ἐάν τι ἀδικῇ, αὐτὸ μὲν τοῦτο ὅπερ ἐστὶν ἀποβάλλει, ἀναλαμβάνει δὲ ὁ ἀδικεῖ. ἀδικήματα δὲ τοιαῦτα ῥητόρων καὶ φιλοσόφων ἄφθονα οὐ μόνον ἴσμεν αὐτοῖ γεγενοτά καθ' ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοῖς βιβλίοις ἀπολελειμμένα ὑπομνήματα ἔχομεν ὧν ἡδίκησαν. ἀπολογία μὲν γὰρ Σωκράτους ἐστὶν καὶ Αἰσχίνου καὶ Ὑπερίδου καὶ Δημοσθένους καὶ τῶν πλείστων σχεδόν τι ῥητόρων καὶ σοφῶν, παρασίτου δὲ οὐκ ἔστιν ἀπολογία οὐδ' ἔχει τις εἰπεῖν δίκην πρὸς παράσιτόν τινα γεγραμμένην. Ἀλλὰ νῆ Δία ὁ μὲν βίος τοῦ παρασίτου κρείττων ἐστὶν τοῦ τῶν ῥητόρων καὶ τῶν φιλοσόφων, ὁ δὲ θάνατος φαυλότερος; πάνυ μὲν οὖν τούναντίον παρὰ πολὺ εὐδαιμονέστερος. ^[15]

Par 57 φιλοσόφους μὲν γὰρ ἴσμεν ἅπαντας ἢ τοὺς πλείστους κακοὺς κακῶς ἀποθανόντας, τοὺς μὲν ἐκ καταδίκης, ἐαλωκότας ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασι, φαρμάκῳ, τοὺς δὲ καταπρησθέντας τὸ σῶμα ἅπαν, τοὺς δὲ ἀπὸ δυσουρίας φθινήσαντας, τοὺς δὲφυγόντας. παρασίτου δὲ θάνατον οὐδεὶς ἔχει τοιοῦτον εἰπεῖν, ἀλλὰ τὸν εὐδαιμονέστατον φαγόντος καὶ πιόντος. εἰ δέ τις καὶ δοκεῖ βιαίῳ τετελευτηκέναι θανάτῳ, ἀπεπτήσας ἀπέθανεν. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ταῦτα μὲν ἱκανῶς διημίλληταί σοι τὰ πρὸς τοὺς φιλοσόφους ὑπὲρ τοῦ παρασίτου. ^[13]

Par 58 λοιπὸν δὲ εἰ καλὸν καὶ λυσιτελές ἐστὶν τὸ κτῆμα τοῦτο τῷ τρέφοντι, πειρῶ λέγειν· ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκοῦσιν ὥσπερ εὐεργετοῦντες καὶ χαριζόμενοι τρέφειν αὐτοὺς οἱ πλούσιοι, καὶ εἶναι τοῦτο αἰσχύνῃ τῷ τρεφομένῳ. ΣΙΜΩΝ Ὡς ἡλίθια γε σου, ὦ Τυχιάδη, ταῦτα, εἰ μὴ δύνασαι γινώσκειν ὅτι πλούσιος ἀνὴρ, εἰ καὶ τὸ Γύγου χρυσίον ἔχει, μόνος ἐσθίων πένης ἐστὶν καὶ προϊῶν ἄνευ παρασίτου πτωχὸς δοκεῖ, καὶ ὥσπερ στρατιώτης χωρὶς ὅπλων ἀτιμότερος καὶ ἐσθῆς ἄνευ πορφύρας καὶ ἵππος ἄνευ φαλάρων, οὕτω καὶ πλούσιος ἄνευ παρασίτου ταπεινός τις καὶ εὐτελής φαίνεται. καὶ μὴν ὁ μὲν πλούσιος κοσμεῖται ὑπ' αὐτοῦ, τὸν δὲ παράσιτον πλούσιος οὐδέποτε κοσμεῖ. ^[15]

Par 59 ἄλλως τε οὐδὲ ὄνειδος αὐτῷ ἐστὶν, ὥς σὺ φῆς, τὸ παρασιτεῖν ἐκεῖνῳ, δῆλον ὅτι ὥς τινα κρείττονι χείρωνα, ὅπου γε μὴν τῷ πλουσίῳ τοῦτο λυσιτελές ἐστὶν, τὸ τρέφειν τὸν παράσιτον, ὥ γε μετὰ τοῦ κοσμεῖσθαι ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἀσφάλεια πολλὴ ἐκ τῆς τούτου δορυφορίας ὑπάρχει· οὔτε γὰρ μάχῃ ῥαδίως ἂν τις ἐπιχειρήσῃ τῷ πλουσίῳ τοῦτον ὀρῶν παρεστῶτα, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἀποθάνοι φαρμάκῳ οὐδεὶς ἔχων παράσιτον. τίς γὰρ ἂν τολμήσειεν ἐπιβουλεύσαι τινα τούτου προεσθίοντος καὶ προπίνοντος; ὥστε ὁ πλούσιος οὐχὶ κοσμεῖται μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν

μεγίστων κινδύνων ὑπὸ τοῦ παρασίτου σώζεται. οὕτω μὲν ὁ παράσιτος διὰ φιλοστοργίαν πάντα κίνδυνον ὑπομένει, καὶ οὐκ ἂν παραχωρήσειεν τῷ πλουσίῳ φαγεῖν μόνῳ, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν αἰρεῖται συμφαγών. ΤΥΧΙΑΔΗΣ Πάντα μοι δοκεῖς, ὦ Σίμων, διεξελθεῖν ὑστερήσας οὐδὲν τῆς σεαυτοῦ τέχνης, οὐχ ὥσπερ αὐτὸς ἔφασκες, ἀμελέτητος ὢν, ἀλλ' ὥσπερ ἂν τις ὑπὸ τῶν μεγίστων γεγυμνασμένος. ^[17]

Par 60 λοιπόν, εἰ μὴ αἴσχιον αὐτὸ τὸ ὄνομά ἐστι τῆς παρασιτικῆς, θέλω μαθεῖν. ΣΙΜΩΝ Ὅρα δὴ τὴν ἀπόκρισιν, ἔάν σοι ἱκανῶς λέγεσθαι δοκῇ, καὶ πειρῶ πάλιν αὐτὸς ἀποκρίνασθαι πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἢ ἄριστα οἶει. φέρε γάρ, τὸν σῖτον οἱ παλαιοὶ τί καλοῦσι; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Τροφήν. ΣΙΜΩΝ Τί δὲ τὸ σιτεῖσθαι, οὐχὶ τὸ ἐσθίειν; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ναί. ΣΙΜΩΝ Οὐκοῦν καθωμολόγηται τὸ παρασιτεῖν ὅτι οὐκ ἄλλο ἐστίν; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Τοῦτο γάρ, ὦ Σίμων, ἐστὶν ὃ αἰσχρὸν φαίνεται. ΣΙΜΩΝ Φέρε δὴ πάλιν ἀποκρίναί μοι, πότερόν σοι δοκεῖ διαφέρειν, καὶ προκειμένων ἀμφοῖν πότερον ἂν αὐτὸς ἔλοιο, ἢ γὰρ γε τὸ πλεῖν ἢ τὸ παραπλεῖν; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Τὸ παραπλεῖν ἔγωγε. ^[3]

Par 61 ΣΙΜΩΝ Τί δέ, τὸ τρέχειν ἢ τὸ παρατρέχειν; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Τὸ παρατρέχειν. ΣΙΜΩΝ Τί δέ, τὸ ἱππεύειν ἢ τὸ παριππεύειν; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Τὸ παριππεύειν. ΣΙΜΩΝ Τί δέ, τὸ ἀκοντίζειν ἢ τὸ παρακοντίζειν; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Τὸ παρακοντίζειν. ΣΙΜΩΝ Οὐκοῦν ὁμοίως ἂν ἔλοιο καὶ τοῦ ἐσθίειν μᾶλλον τὸ παρασιτεῖν; ΤΥΧΙΑΔΗΣ Ὁμολογεῖν ἀνάγκη. καὶ σοι λοιπὸν ὥσπερ οἱ παῖδες ἀφίζομαι καὶ ἔῳς καὶ μετ' ἄριστον μαθησόμενος τὴν τέχνην. σὺ δέ με αὐτὴν δίκαιος διδάσκειν ἀφθόνως, ἐπεὶ καὶ πρῶτος μαθητῆς σοι γίγνομαι. φασὶ δὲ καὶ τὰς μητέρας μᾶλλον τὰ πρῶτα φιλεῖν τῶν τέκνων. ^[15]